

بهار گردشگری فرارسید... کرونا به لطف خدا آرام گرفت.

بهار ۱۴۰۱
فصلنامه

آسان سفر

مجله تخصصی گردشگری و هنر

WWW.ETMG.IR

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ
 ثُمَّ عَلَّمَهُ قُرْآنًا وَإِلَىٰ رَبِّهِ الْمَصِيرُ
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
 عِنَّا وَإِنَّ اللَّهَ لَكَنَ الْعَظِيمُ

ماه هما شد

ماه رمضان، ماه مفروش کردن قدوم شب قدر با اشک‌های شوق برای درک «زیباترین لحظه حیات انسانی» است

ماه رمضان مبارک.
 هیات تحریریه نشریه گردشگری آسان سفر

شماره ۱۲

مجله تخصصی گردشگری و هنر
 WWW.ETMG.IR

نشریه گردشگری آسان سفر / بهار ۱۴۰۱

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
 سید مهدی امیری

معاون مدیر مسئول و مدیر هنری
 فاطمه عبدالمهدی

سر دبیر
 محمدعلی علیزاد

مشاور هنری
 علیرضا عطاریانی

شورای سردبیری
 یوسف مهدیان
 زهرا صیدی

تحریریه
 دکتر حمیده جعفری
 دکتر سید اکبر امیر موسوی
 معصومه کریمی
 ملیحه عامری
 ندا عقیلی
 زهرا صیدی
 یوسف مهدیان
 علیرضا عطاریانی
 محمود واعظی
 محمد مهدی عبدالمهدی
 دکتر آزاده زاوه زاد
 الهام عناصری
 سید رضا امیری دشت بیاض
 معصومه بینایی باشی
 سحر توسلی
 سید ابراهیم فتاح الحسینی

عکاس گردشگر
 امید بیکه فلاح

فهرست عناوین

- ۲ سرمقاله
- ۳ چگونه یک سفرنامه بنویسیم؟
- ۴ گردشگری سلامت
- ۴ سفر در زمان
- جاذبه های پیدا و پنهان در گردشگری روستایی ۵
- تهران گردی ۷
- سفری به عجایب قشم ۹
- عکاسان گردشگر ۱۱
- در بند ۱۷
- گردشگری مقاومت ۱۹
- گردشگری زیارت ۲۰
- جهان گردی ۲۱
- روستای زایگان ۲۳
- سمنان گردی ۲۴
- قمارخانه‌ی کیش در طاعون ۲۵
- سنگ نگاره ها و هنرهای محیطی اطراف مشهد ۲۶

سرمقاله روز جهانی نوروز

مجمع عمومی سازمان ملل در اسفند ماه سال ۱۳۸۸ اول فروردین (۲۱ مارس) را روز جهانی نوروز نامید و نوروز رسماً تبدیل به رویدادی جهانی گردید. در متون کهن از جمله در کتاب نوروزنامه عمر خیام نیشابوری، نوروز را یادگار جمشید پیشدادی پادشاه اسطوره ای ایران دانسته اند. از اعیاد کهن ایرانیان، چهار عید خیلی معتبر بودند: جشن نوروز، سده، مهرگان و بهمنجه و از بین آنها نوروز جشنی کاملاً مردمی بود.

آئین های مرتبط با عید نوروز عبارتند از: خانه تکانی، رویاندن سبزه، نمایش خیابانی حاجی فیروز که به نوعی استقبال از نوروز است. تکم گردی، میر نوروزی، نوروز خوانی، تدارک هفت سین و گسترده سفره، آماده کردن شیرینی و شربت و غذاهای نوروزی بویژه سمنو، کمک به نیازمندان، دید و بازدید، مراسم عیدگاه، طبیعت گردی و بدرقه نوروز.

نوروز جشنی است برآمده از دل جوامع و منطبق بر تغییرات فصلی و محیطی که در طول تاریخ مردم حافظ آن بوده اند نه دولت ها و حکومت ها، نوروز جشنی کاملاً مردمی با کاربردهای ویژه فرهنگی است. جالب است بدانیم که در گستره مناطقی که نوروز را جشن می گیرند یعنی از ترکستان چین تا شمال مصر و از آسیای میانه تا کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس جملگی نوروز را با همین نام یعنی نوروز می خوانند. همه کشورهای تحت تاثیر فرهنگ نوروز بر اساس تقویم ایرانی یعنی اول بهار این روز را جشن می گیرند.

نوروز در اندیشه ایرانی نماد زایش آفرینش و دوباره زنده شدن است. فرصتی است برای تمرین بندگی و عبودیت، همین طور لمس و باور اینکه: همه از اوئیم و بسوی او باز می گردیم. از این نظر نوروز اهمیت خاصی دارد. از منظر علمی در منطقه معتدل نیمکره شمالی (قلمرو برپایی جشن نوروز) زمستان سردترین و سخت ترین فصل سال بوده است، پشت سر گذاشتن زمستان و رسیدن به اعتدال بهاری توام با زنده شدن طبیعت، طولانی شدن تدریجی روزها، پیدایش سبزه و افزایش اکسیژن، شادابی و سرزندگی را برای انسان و تمام جانداران به ارمغان می آورد. این فرصت استثنایی و مغتنم اندیشمندان را بر آن داشته تا با برپایی جشن و سرور به شکرانه این مواهب لذات بیشتری را تجربه نمایند. می دانیم که در اول فروردین یا اعتدال بهاری خورشید بر دایره استوا عمود می تابد و در هردو نیمکره شب و روز برابر می شود. به قول حضرت سعدی:

بامدادان که تفاوت نکند لیل و نهار خوش بود دامن صحرا و تماشای بهار

نوروز کهن ترین و بزرگترین و مردمی ترین جشن بین المللی در جهان امروزی است. اعتبار نوروز در حدی است که جشن های زیادی در استقبال از نوروز برگزار می شود از جمله: جشن سده، چهارشنبه سوری، جشن الفه، جشن گل گردانی در تاجیکستان و ... و جشن های زیادی نیز نوروز را بدرقه می نمایند. از جمله جشن سیزده بدر و پنجاه بدر و ....

هر روزمان نوروز باد. روایت است که در زمان حکومت حضرت علی(ع) هر زمان استاندار خوزستان از شیرینی ها و خوانچه نوروزی برای علی بن ابیطالب فرستادند. حضرت از علت ارسال تحفه پرسیدند؟ گفتند علت فرا رسیدن نوروز و عید ایرانیان است و در آن لحظه حضرت فرمودند: هر روزمان نوروز باد.

برگرفته از کتاب گردشگری فرهنگی، صفحه ۷۵، تالیف یوسف مهدیان

شماره تماس: ۰۵۱۳۶۰۷۰۷۵۱
 واتس آپ: ۰۹۳۵۶۳۸۰۱۹۲

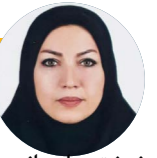
نشانی: مشهد، بلوار احمد آباد، خیابان پاستور، نبش پاستور ۱۸، پلاک ۱۴۴

ما را در فضای مجازی دنبال کنید:

asansafarmag

www.etmg.ir

سفرنامه نویسی (قسمت نهم)

ملیحه عامری
مولف، نویسنده و مدرس گردشگری

نوشتن داستانی در مورد یک ماجراجویی واقعی که آن را تجربه کرده اید یکی از بهترین حس های دنیاست. قبل از نوشتن سفرنامه خود مواردی وجود دارد که می تواند کمک کننده باشد و باید در نظر داشته باشید:

۱. متمرکز کردن و سازمان دهی ذهنی
اگر قصد دارید یک سفرنامه در مورد هر سفری تعریف کنید، اولین مرحله این است که که قبل از آن که شما پا به مقصد خود بگذارید، فرآیند نوشتن در ذهن شما آغاز شده است.

۲. انتخاب مقصد
آیا به میزان کافی مطلب برای نوشتن سفرنامه دارید؟ قطعا رفتن به یک تعطیلات کوتاه مدت مطلب کافی برای نوشتن سفرنامه در اختیار شما قرار نخواهد داد. شما باید خوانندگان را در قلب و روح مکان پرتاب کنید، مثل هر سفرنامه خوبی حتی یک سفرنامه 1200 کلمه ای، به چیزهایی مانند تضاد وضوح، و کمی جادو نیاز داریم، در اینجا چند نکته در مورد چگونگی اطمینان از داشتن مقدار کفایت میزان مطالب برای نوشتن سفرنامه بیان می کنیم.

شما باید مقصدی برای نوشتن داستان انتخاب کنید مگر اینکه توسط یک ویرایشگر به شما سفارش داده باشد که جایی بروید و داستانی بنویسید.

در مورد جایی که قبلا بوده اید سفر نامه ننویسید، مگر اینکه احساس کنید مطالب کافی و جدید برای گفتن یک داستان فوق العاده توصیفی داشته باشید.

مکان یا تجربه ای را انتخاب کنید که به طور طبیعی در مورد آن کنجکاو هستید. اگر شما به شدت در مورد مقصد خود احساس خوبی می کنید، در نوشته شما این هیجان نیز به وجود خواهد آمد. مقصد هر جایی می تواند باشد. این واقعا می تواند هر چیزی باشد، از شکار یک غذای غیرمعمول در روستایی دورافتاده یا بازدید از زیارتگاه یا یک استراحتگاه یوگا. به یاد داشته باشید ایده ها در هر جایی می توانند وجود داشته باشند.

یا جایی را انتخاب کنید که هرگز نخواستید اید از آن بازدید کنید، ممکن است باعث شود تجربه ای جالب تر از مقصدی که مشتاق دیدن بودید برایتان فراهم کند. به یاد داشته باشید، ما به عنوان مسافران، نویسندگان، ویراستاران و خوانندگان همه تمایل داریم از آن ماجراجویی های دوردستی که به ما نشان می دهند لذت ببریم.

۳. تحقیق کنید
این جایی است که سفر شما به عنوان یک سفرنامه نویسی آغاز می شود. سفرنامه نویسان قبل از رفتن به هر جایی، تحقیقات زیادی انجام می دهند. که میتواند شامل این مواردی در مورد دیدن، مشاهده و انجام دادن کاری خاص یا جغرافیا و فرهنگ کشور، سیاست و جریان امور آنجا را شامل شود.

قبل از پا گذاشتن در هواپیما آن تا جایی که ممکن است درباره مقصد، اطلاعات جمع کنید.

بسته به مقصدتان اگر بایست تمرکز خود را روی یک مسیله خاص معطوف کنید تا آنجا که ممکن است در مورد آن نیز مطالعه کنید مثل فرهنگ غذا یا هنر در مقصد مورد نظر.

همچنین نگاهی به آنچه دیگر نگارندگان سفر پوشش داده اند، ممکن است کمک کند. این کار به شما کمک می کند تا سفرنامه ای هیجان انگیز بنویسید. عناصر مورد علاقه خود را انتخاب کنید.

رسیدن به مقصد با بصیرت و دانش، باعث می شود بازدید از جایی هیجان انگیزتر و کمی آشناتر و در یک مسیر صحیح صورت بگیرد. تماشای مستند یا فیلم های مرتبط با مقصد را نیز توصیه می کنیم.

همچنین از قبل بررسی کنید که آیا رویدادهای فرهنگی محلی در آنجا اتفاق می افتد یا خیر.

۴. زاویه خود را مشخص کنید.
به عنوان یک سفرنامه نویسی خوب، داستان شما با یک دیدگاه منحصر به فرد در مورد مقصد باید صورت بگیرد. ممکن است در ابتدا داستان درستی نداشته باشید، اما شما احساسات خود را دارید که باید آنها را وارد بازی کنید. مثلا شاید هر زمان که سفر می کنید در یافتن بهترین رستوران ها مهارت داشته باشید یا شاید بر اساس ویژگی های فیزیکی یا شخصیتی خود دارای تجربه سفر به یک روشی منحصر به فرد را داشته باشید. همه ما در وجودمان ابرقدرت های کوچک داریم که آنها شیوه تجربه ما را شکل می دهند و آگاهی از آنها به عنوان نویسنده برای استفاده از آنها مهم است.

به یاد داشته باشید، فقط به دلیل یک مکان خاص یا موضوع خاصی قبلا پوشش داده شده است، این بدان معنا نیست که شما نمی توانید. دیدگاه منحصر به فرد خود را برای نوشتن در مورد آن مکان از یک نگاه تازه به کار بگیرید. حتی زمانی که در حال بررسی موضوعی هستید که در مورد آن قبلا نوشته شده است شما می توانید با تجربیات شخصی خود داستان خود را ترسیم کنید یا مثلا با دیدگاه فرهنگی خود مکان را تجزیه و تحلیل کنید تا دیدگاه منحصر به فردی پیدا کنید.

در نهایت، روشی که شما جهان را تجربه می کنید افکار، نظرات، تفاسیر و تعاملات شما به عنوان منبع بزرگی از الهام برای کمک به کشف موارد مختلف عمل می کند.

۵. روی زمین قدم بگذارید.
سفرنامه نویسان برای نوشتن باید در مقصد غوطه ور شوند. داشتن ارتباطات محلی در این مورد به می تواند به شما کمک می کند. شما نیاز دارید یاد بگیرید که محلی ها دوست دارند زمان خود را در کجا بگذرانند، آنها را جستجو کنید و ارتباط معناداری با آنها ایجاد کنید. این افراد می توانند به داستانی که شما در تلاش هستید جان و رنگ می دمند از طرفی آنها را فقط به عنوان پشتوانه ای برای سفرنامه خود انتخاب نکنید

گردشگری سلامت

اهداف گردشگری سلامت

گردشگری سلامت به ویژه پزشکی، نقش بسیار مؤثری در پیشبرد بخش گردشگری دارد. هر سال، افراد بی شماری با قصد انجام معالجات پزشکی و درمانی به کشورها و مناطق مختلف سفر می کنند. گردشگری سلامت علاوه بر توسعه اقتصادی یک منطقه، موجب بهبود استانداردهای زندگی شهروندان نیز خواهد شد.

برخی از اهداف و مزایای گردشگری سلامت عبارتند از:

- توسعه اقتصادی
- ایجاد موقعیت های شغلی در حوزه مراقبت های پزشکی
- دسترسی به پیشرفته ترین تکنولوژی های موجود در بخش پزشکی و درمانی
- بهبود کیفیت زندگی افراد درگیر
- مشارکت در بهداشت جهانی
- افزایش استانداردهای بهداشت جهانی
- مبادله اطلاعات
- ایجاد درآمد خارجی
- مزایای اجتماعی
- مزایای سیاسی
- مزایای اقتصادی

دکتر آزاده زاوه زاد

فوق تخصص مغز و اعصاب کودکان

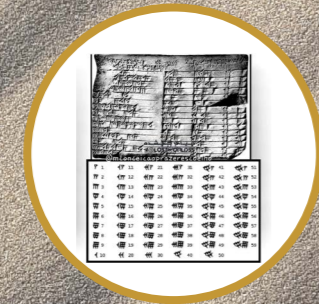
سفر در زمان

سید رضا امیری

پیشکسوت کارشناسی سنگ و جواهرات

تصویری از حرم امام رضا حدود ۱۶۰ سال پیش. این تصویر منسوب به «لونیچی پشه» عکاس ایتالیایی است و گمان می رود که بین سال های ۱۸۴۰ و ۱۸۶۰ به ثبت رسیده باشد.

راز اعداد...!!
سومری ها و بابلی ها از عدد ۶۰ به عنوان عدد پایه استفاده می کردند، به همین دلیل است که ما ساعت ها را به ۶۰ دقیقه و دقیقه ها را به ۶۰ ثانیه تقسیم می کنیم. باید بدانید که عدد ۶۰ بر ۵، ۱۰ و ۱۲ بخش پذیر است، چنین یافته ای برای مردمان اصطلاحا بدوی باستان کمی بعید به نظر می رسد.

شاپور دوم ساسانی با آنکه از مسیحیت بیزار بود و نسبت به اقلیت های مسیحی در ایران بدشدت سختگیری داشت ولی بطور ناخواسته خدمت بزرگی به مسیحیت کرد، به طوری که دنیای غرب امروزه مسیحیت را مدیون شاپور دوم است!! شاپور در نبرد سامرا در سال ۳۶۳ میلادی بولیانوس امپراتور روم که دشمن سرسخت مسیحیت بود را کشت و با مرگ او، ژوویان جای او را گرفت که ژوویان برای رسمی شدن مسیحیت و گسترش آن در دنیای غرب تلاش فراوانی کرد!!

هنر میناکاری بر روی طلا و نقره (هنر مینای ملبله)، یکی از قدیمی ترین هنرهای تزئینی ایران است که از گذشته های بسیار دور برای تزئین ظروف و زیور آلات استفاده می شده و پیشینه آن به زمان هخامنشیان و شاید قبل از آن بر می گردد. چرا که خاستگاه پیدایش اولیه شیشه در ایران باستان بوده است. دلیل این مدعا از اینجاست که ماده اولیه تهیه مینا سلیس است و از طریق ایران به کشورهای دیگر راه یافته است

جاذبه های پیدا و پنهان در گردشگری روستایی

یوسف مهدیان

نویسنده و پژوهشگر و مربی اکوتوریسم

۱- همیاری گروهی به نام یوار یا یوری

۲- همیاری فردی به نام همسره در همیاری گروهی " یوار " تعدادی از افراد برای انجام کاری مشخص از قبل دعوت می شوند. مثلا فردی که به تنهایی قادر به جمع آوری یا درو محصول مزرعه گندم خود نیست، دوستان و خویشاوندان و هم محلی های خود را در روز مشخصی برای انجام این کار دعوت می کند که باید در همان روز صبحانه و ناهار آنها را تامین نماید اما نیازی به پرداخت دستمزد نیست چرا که بعدا با انجام کار جبران خواهد کرد.

افراد شرکت کننده در همیاری (یوار) متقابلا هرگاه نیاز داشته باشند می توانند دیگران را برای انجام کار دعوت کنند. به عبارتی به همدیگر نیروی کار قرض می دهند.

در این میان اگر فردی از یاری دیگران بهره گرفته باشد و بنا به هر دلیلی در روز موعود نتواند خودش در یوار (همیاری) شرکت کند باید فرد دیگری را به جای خود به یوار بفرستد و دستمزد وی را نیز پرداخت کند.

این نوع همیاری در شهر درگز " یوور " نامیده می شود.

یوور کمک دسته جمعی است که افراد فامیل و همسایه، به کسانی که سر پرست خانواده خود را از دست داده اند یا افراد بی بضاعتی که به تنهایی قادر به انجام کارهای مهم و سنگین نیستند، صورت می گیرد.

این نوع همیاری در کارهای کشاورزی و تهیه جهیزیه عروس معمول تر است. گاهی نوازندگان نیز با ساز و دهل حامیان را سرگرم کرده و بساط شادی و نشاط آنها را فراهم می آورند. بویژه در تهیه و تدارک جهیزیه عروس که توام با نواختن دایره و رقص و شعر خوانی است. خانواده کمک گیرنده نیز تدارک ناهار و پذیرایی را بر عهده دارد. (میر نیا، ۱۳۶۹)

اگر چه اساس هر نوع همیاری گروهی نظیر یوار مبنای اقتصادی دارد ولی عوامل و انگیزه هایی مانند:

گریز از تنهایی، خستگی از کار فردی و یکنواختی، دست یابی به احساس امنیت حاصل از پذیرش گروه و پرداختن به کار شادی آفرین و دل انگیز گروهی، تحکیم روابط دوستی، همسایگی و خویشاوندی، دلپذیر کردن سختی ها و مشکلات زندگی و افزایش بازدهی کسب و کار

موجب تمایل افراد برای انجام کارهای گروهی و همکاری داوطلبانه آنها شده است.

۲- همیاری فردی؛ این نوع همیاری "همسره" نامیده می شود.

همسره نوعی همیاری فردی است که بین دو یا چند نفر که شغل های مشابه دارند صورت می گیرد. مثلا بین دو نفر زارع یا دو نفر بنا، دو نفر چوپان یا دو نفر بافنده و .... در این شکل از همیاری نیز هیچگونه دستمزدی پرداخت نمی گردد.

بلکه به ازای هر تعداد نفر روز کار که برای فرد الف صورت می گیرد، فرد الف نیز موظف می شود به همان تعداد روز برای نفر ب کار ارائه دهد. در همسره نیز تامین صبحانه و ناهار بر عهده فرد دعوت کننده می باشد.

اشکال دیگری از یاریگری در این شهر (قوچان عتیق) مشاهده می گردد مثلا در مورد آبیاری با افزودن یک شبانه روز به مدار گردش چاههای عمیق یا قنات ها آب را در اختیار افرادی قرار می دهند که مالک آب نیستند و به ناچار برای آبیاری مزارع خویش باید آب را خریداری نمایند اما برای خرید نیز دسترسی به آب ندارند.

با این روش توزیع آب در بین کشاورزان به شکل عادلانه تری صورت می گیرد و نیاز افراد غیر مالک نیز تامین می گردد. این مهارت یا روش توزیع آب را " ورخیزه " می گویند.

در امور دامداری نیز با قرض دادن و قرض گرفتن شیر دامهای گله در هر روز به یکی از مشترکین گله، تهیه و تولید فرآورده های لبنی مانند کره و روغن زرد مقرون به صرفه می گردد که به این عمل " من کردن " به معنای کیل کردن یا خط و نشان کردن مقدار شیر دام گفته می شود. - برای دام های بزرگ تعداد اعضاء کمتر است -

در گذشته ای نه چندان دور و حتی در حال حاضر بصورتی کم رنگ تر قرض دادن نیروی انسانی، شیر دام و .... در روستاهای ما امری رایج بوده است که خود باعث رونق زندگی روستایی و شادی و نشاط و همبستگی ساکنان آنها می شد و این روند مشارکتی شرایط دشوار و سخت زندگی روستایی و فعالیت های اقتصادی را تسهیل می کرد. اما امروزه با ورود اقتصاد پولی و تجاری شدن صرف امور، متأسفانه زمینه های اتحاد و یکدلی مردم نیز از هم گسسته است.

تمامی این موارد که هنوز هم بصورت محدود در روستاهای این سرزمین باقی است که می تواند زمینه ای برای گردشگری روستایی و کسب تجارب مفید برای گردشگران و علاقمندان به روستا و زندگی روستایی باشد.

صنایع دستی:

در قدیم کارگاههای پارچه بافی (کریاس بافی) زیادی در شهرکهنه وجود داشت که امروزه منسوخ شده اند. اما بافت جوال، پلاس (فرش) قالی، جاجیم، جوراب و دستکش پشمی و .... هنوز رواج دارد.

جوال فرش ساده و بدون نقشی است که تارهای آن از نخ پنبه ای (نخ قند) و پود آن از رشته های پارچه هایی که دیگر قابل استفاده نبودند بافته می شود و در تهیه خورجین، بار جمه، پادری و زیر انداز کاربرد دارد. در واقع پود جوال حالت بازیافتی دارد که به آن در اصطلاح محلی " شرریت " می گویند.

پلاس نوعی فرش با نقشه ذهنی بافت است که تارهای آن از نخ پنبه و پودهای آن از رشته های رنگ شده پشمی و بدون پرز است، بافتن پلاس با نقشه های گوناگون در شهر کهنه رواج فراوان داشته ولی به مرور در حال انقراض است.

قالی و قالیچه:

به تعداد محدود کارگاههای قالی بافی هنوز

مشغول فعالیت می باشند که قالی معمولا توسط دختران و خانم های خانه دار بافته می شود.

سفالگری: در حال حاضر در شهر کهنه تنها یک کارگاه سفالگری وجود دارد که تولیدات آن عبارتند از : گلدان، کاسه، کوزه، فلک، قندان، فنجان، اشیاء فانتری و .... در قدیم تنبوشه که به آن موری می گفتند و برای انتقال آب مورد استفاده قرار می گرفت نیز تولید می شد. ساخت تنور و کندوی غلات نیز در چند دهه قبل از گل رس کاملا مرسوم بود.

آهنگری: در کارگاههای آهنگری که امروزه تبدیل به کارگاههای جوشکاری و درب و پنجره سازی شده اند بسیاری از کالاها و ابزارهای فلزی مانند داس یا منقال، علف درو (آراق) علف بر، چهار شاخ، تیشه و تبر، انبر قند شکن، آتشگیر، کلنگ، اره و .... تولید می گردید.

موسیقی محلی:

نوازندگان و موسیقی دان ها در شهر کهنه به دو گروه اصلی تقسیم می شوند که معمولا در جشن ها و مراسم عروسی و ایام نوروز به این کار مبادرت می ورزند. گروه اول بخشی ها هستند که دوتار می نوازند و حامیان و مروجان شعر و ادب و بطور کلی فرهنگ محلی هستند.

آخرین باز مانده این گروه مرحوم احمدی یک دهه پیش دار فانی را وداع کرد. گروه دوم عاشق ها یا عاشق چی ها هستند که به طور سنتی از دایره و قشمه و یا از دهل و سرنا استفاده می کردند. این گروه دوم بیشتر به کار صرف نوازندگی می پردازند و رابطه مستحکمی با شعر و ادبیات ندارند هر چند که به همراه نوازندگی آوازهایی را نیز اجرا می کنند. در حال حاضر نیز در اجراهای زنده سازهای ارگ و جاز جایگزین سازهای سنتی شده است.

منابع و یادداشت ها:

- ۱- فرهادی، مرتضی: فرهنگ یاریگری در ایران.
- ۲- میرهاشمی، علی: بررسی موانع اثر بخشی شوراهای اسلامی کار. ۱۳۸۳.
- ۳- مهدیان، یوسف: توسعه روستایی در حوضه علیای رود اترک، ۱۳۷۵.
- ۴- رضوانی و همکاران: توسعه گردشگری روستایی، ۱۳۹۱.
- ۵- مهدیان، یوسف، راهنمای گردشگری فرهنگی، ۱۳۹۸.
- ۶- میر نیا، سید علی: فرهنگ مردم، انتشارات پارسا، تهران، ۱۳۶۹.

تهران گردی (قسمت هشتم)

شمس العماره بنای ناصری در قلب تهران

علیرضا عطاریانی
عکاس و پژوهشگر

پس برای رفتن به کاخ گلستان از مترو، وسایل نقلیه عمومی استفاده کنید. این نکته را در نظر بگیرید که تردد وسایل نقلیه در خیابان‌های منتهی به کاخ گلستان چون باب همایون، سبزه میدان، داور و صوراسرافیل که به سنگ فرش مزین شده‌اند، امکان‌پذیر نیست.

آشنایی با عمارت شمس العماره

بهترین مکان برای درک معماری ایرانی مجموعه کاخ گلستان، از زمان زنده تا به امروز بوده است. در سالیان مختلف بخصوص دوران قاجار ساختمان‌های مختلفی به این کاخ اضافه شد که امروزه مجموعه بی نظیری برای دیدن محیا کرده‌اند. در بین بناهای کاخ گلستان، عمارت شمس

کاخ گلستان یا عمارت شمس العماره که مرتفع ترین بنای تهران در عهد ناصری و خورشید عمارت های سلطنتی است، اولین نهاد در تهران است که برای پایتخت محسوب شدن، از آن نام برده می شد. معماری زیبا و باشکوه که حدود ۳۵ متر ارتفاع دارد و جزو هنر های معماری ناب ایرانی است، برای اولین بار در طرح اروپایی به نمایش گذاشته شد.

اولین و بزرگترین ساعت در آن دوران بر بالای عمارت شمس العماره نصب شد و اولین تلگراف ایران در این عمارت احداث شد. برای بازدید از بناهای تاریخی در تهران می توانید از این مکان استفاده کنید که جزو بهترین مکان های تفریحی، تاریخی و سنتی می باشد.

شمس العماره کجاست

یکی از مهم ترین جاهای دیدنی تهران کاخ شمس العماره می باشد. بخش های زیبای این کاخ تاریخی، گلستان در قسمت شرقی است.

برای دیدن نماد پایتخت عصر قاجار باید به منطقه ۱۲ تهران رفته و در محدوده بازار تهران به کاخ گلستان بروید.

العماره که یکی از معروف ترین آنهاست، شکوه بی نظیری که همه نگاه ها به سمت آن مبهوت می شود. این جاذبه از مهم ترین بناهای واقع در تهران می باشد.

تاریخچه شمس العماره

ناصرالدین شاه با علاقه بالایی که نسبت به ساختمان های اروپایی و تزئینات آنها داشت، درخواستی برای ساخت این نوع ساختمان به سبک معماری ایرانی داد. شمس العماره در آن زمان آسمان خراشی در تهران با ارتفاع ۳۵ متر بود.

شاه قاجار تنها با دیدن تصاویر بناهای فرنگستان و پیش از سفر به اروپا، به فکر ساخت بنایی مرتفع نظیر آن ساختمان‌ها در پایتخت خود بود. با اینکه عمارت عالی قاپو در اصفهان یکی از تاثیرگذار ترین دلایل برای این کار بود، شاه قاجار به رئیس ضرابخانه و خزانه دار دستور داد تا، ساختمانی بلند برای تماشای شهر تهران و اطراف آن بنا کنند.

معیرالممالک نیز با کمک اساتید ماهر آن زمان، طراحی نقشه را آغاز و با معماری استاد علی محمد کاشی و به سرمایه شخصی خود دستور ساخت شمس العماره را آغاز می کند. کار این بنا در تاریخ ۱۲۴۴ شمسی شروع شد و بعد از دو سال تلاش در سال ۱۲۴۶ شمسی تمام شد که به نام کاخ شاهنشاه یا بنای خورشیدی نامیده شد.

عده ای از قدیمی ها نقل می کنند که تمامی هزینه های ساخت این بنای باشکوه یعنی ساخت، مبل، فرش و اثاثیه و کلیه امکانات ریز و درشت با قیمت ۴۰ هزار تومان تمام شده است.

شاه چهارم قاجار، ناصرالدین شاه، در تاریخ ۱۲۴۶ برج مورد علاقه و بلند خود را افتتاح کرد. ساختمانی که در زمان خود، بلندترین بنای ساخته شده در تهران بود و قبل از ساخته شدن سردر باغ ملی، به عنوان نماد شهر تهران

شناخته می شد. ویژگی های خاص شمس العماره شامل ایوان های بلند، تعداد طبقات، بادگیر های مضاف، نبض زمان پایتخت برج ساعت و شباهت زیادی به کاخ های اروپایی بود. ساختمانی که با معماری تلفیقی خود به نوعی، اولین بنای مدرن در ایران محسوب می شد و با معجزه هنر ایرانی، هنوز هم چشم ها را به خود می دوزد. این بنای مجلل اهمیت ویژه ای از جنبه تاریخی، هنری و گردشگری داشته و دارد.

معماری شمس العماره

معماری تالار شمس العماره به عنوان اولین برج بلند تهران و یکی از بهترین بناهای کاخ گلستان، از اهمیت زیادی برخوردار بود؛ بلکه می توان گفت آغازگر معماری مدرن و نوین در عصر قاجار ایران بوده است.

بنای شمس العماره در قسمت شرقی کاخ گلستان ساخته شده و از هر دو نمای تزئینات داخلی و بیرونی بسیار تماشایی و جالب در تهران می باشد.

این بنا با طراحی نمایی قرینه با دو برج بلند در طرفین ساختمان انجام گرفته است. در ساخت شمس العماره بلندترین بنای پایتخت از مصالح سنتی همچون آجر، ساروج، کاهگل برای تقسیم طبقات سوار کردن طبقات بالایی و شیروانی استفاده کرده‌اند.

به جهت سرپا نگه داشتن این ساختمان بلند نیز از خرپا کمک گرفتند و سطحی مسطح روی آن گذاشته و طبقه بعدی را سوار کردند.

برای جا به جایی در بین طبقات از پله هایی با اندازه ۴۰ تا ۴۵ سانتیمتر استفاده شده که رفت آمد از این پله ها کار دشواری است.

تزئیناتی که در فضای داخلی شمس العماره به کار رفته شامل گچبری ها، نقاشی هایی دیدنی و متنوع، آینه کاری ها، کاشیکاری ها و ... می باشند که در تمامی این تجهیزات منحصر به فرد، از زیباترین اصول معماری ایرانی پیروی

شده و در حال حاضر شهرتی جهانی دارد. ایوان شاه نشین با آینه کاری چشم نواز و ممتاز در طبقه اول شمس العماره قابل رویت می باشد و اتاق های گوشواره که بیشتر محلی برای پذیرایی از مهمان های شاه بود، در هر دو طرف شاه نشین واقع شده‌اند.

در کف شاه نشین از کاشی های هفت رنگ زیبا استفاده کرده آمد و به سبک قاجاریه مزین شده است که عکس هایی از طبیعت معماری غربی و طبیعت اروپا به سبک ایرانی به نمایش می گذرد. شاه نشین ایوان بزرگی رو به حیاط دارد و شاه قاجار برای مراسم و تشریفات از آن استفاده می کرد.

ساعت شمس العماره

یکی از مهمترین بخش شمس العماره، برج ساعت آن است که بسیار زیبا و مشهور به

ساعت ایران معروف می باشد. اولین ساعت عمومی پایتخت کشور تهران را باید در اولین تبتی های کاخ گلستان اضافه کرد. در ۱۵۰ سال پیش تنها ساعتی که نبض زمان تهران را داشت، این ساعت عمومی بزرگ بود.

گفته شده ناصرالدین شاه علاقه های به ساعت داشت به طوری که بعد از هر سفر خود به فرهنگستان، یک ساعت هدیه می گرفت. در حال حاضر حدود ۳۰ تا ساعت در کاخ گلستان وجود دارد. این ساعت بزرگ و دو طرفه، پیشکشی از طرف ملکه ویکتوریا به ناصرالدین شاه در سال ۱۲۵۲ به سبب اولین سفر خود به فرنگ بود.

شمس العماره اولین ساعت عمومی تهران را داشت که صدایش می توانست در تمام شهر شنیده شود.

صدای ناقوس بسیار بلند و آزار دهنده بود به حدی که ناصرالدین شاه دستور داد تا صدای آن را کم کنند.

عده ای از مردم نابلد با دستکاری این ساعت صدایش را برای همیشه قطع کردن ولی خب همچنان برای مردم ساعت را نشان می داد.

در پایان حکومت قاجار و آغاز عصر پهلوی اول بود که عمر ساعت تقریباً به سر آمد و روی ساعت ۶ و ۱۰ دقیقه یکی از روزهای سال ۱۳۰۴ متوقف شد. در سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷ شمسی ساعت را تعمیر کردند و تا مدتی فعال بود؛ اما باز هم از حرکت ایستاد.

در اولین ماه بهار ۱۴۰۰ قدیمی ترین ساعت عمومی پایتخت دوباره بیدار شد و صدای زنگش به گوش تهران رسید. تعمیر دوباره این ساعت دو ماه طول کشید و کمک شهردار منطقه، هنر و تجربه استاد کهنه کاری با نام محمد ساعتچی عقربه های ساعت خورشید تهران بار دیگر گردش زمان را اعلام کرد.

سفری به عجایب قشم با نگاهی فراتر از مراکز خرید

زهرا صیدی

استاد دانشگاه، مولف مقالات گردشگری

حجم ها و پدیده های فرسایش در آن، وزش بادهای تند و گردش هوا در لا به لای ستون ها و حفره های آن است. این مکان در زبان محلی به "ستاره افته" و گاه "ستاره افتیده" معروف می باشد.

شکل و فضای این دره باعث شده داستان های تخیلی عجیبی درباره دره ستاره افتاده در میان مردم محلی نقل شود: اهالی جزیره بر این باورند که روزگاری ستاره ای از آسمان به قلب جزیره افتاده و در بر خورد با زمین جزیره، خاک این منطقه بالا آمده و به همان شکل خشک شده و ستون های بلند و کوتاهی را تشکیل داده است. بنا به روایت دیگری از

بومیان به علت گردش هوا در دره صداهایی عجیب تولید شده و این موضوع باعث گردیده که ماندن در این نقطه از جزیره پس از غروب آفتاب برای عده ای ترسناک و نگران کننده باشد. زیرا این عده بر این باورند که با سکوت شب موجودات فرا زمینی در این دره دور هم جمع می شوند. حتی برخی این دره را محل رفت و آمد ارواح و اجنه می دانند. وجود همین داستان های خیال انگیز و ترسناک و شکل و شمایل عجیب این صخره ها، باعث شده تا از دره ستاره ها یا دره ستارگان به عنوان یکی از عجایب هفت گانه قشم اسم برده شود.

جنگل های حرا : کارخانه آب شیرین کن طبیعی

جنگل های حرا زیستگاه امنی برای پرندگان مناطق گرمسیری به شمار می رود و به دلیل مساعد بودن شرایط اکولوژی، زیستگاهی امن برای پرندگان مهاجر مناطق گرمسیری همچون حواصیل بزرگ، حواصیل هندی، کفچه نوک تیز، کاکائی و... به شمار می رود.

مناطق جزر و مدی حفاظت شده حرا به مانند سرزمینی برای استراحت و تغذیه پرندگان ماهی خوار و گونه های دیگر پرندگان مهاجر محسوب می شوند. این منطقه محل رویش و زیستگاه حرا ست. حرا درختی آب شورزی است که هنگام مد آب دریا تا گلوگاه در آب فرو می رود. با خاصیت تصفیه ای که در پوست این درخت وجود دارد، بخش شیرین آب دریا را جذب و نمک آن را دفع می کند. درخت حرا در حقیقت یک کارخانه ای آب شیرین کن طبیعی و خدادادی است.

بر طبق روایات مردم محلی این گیاه از اشک

چشم آدم روپیده است. اشکی از چشمی فرو ریخته و حرا از آن روپیده است. حرا به افتخار دانشمند معروف ایرانی، بوعلی سینا اسم گذاری شده است.

لاک پشت های پوزه عقابی در روستای شیب دراز

لاک پشت پوزه عقابی یکی از دو گونه ی لاک پشت های دریایی است که در سواحل استان هرمزگان تخم گذاری می کند. پوزه ی این لاک پشت برای بیرون کشیدن غذای اصلی اش یعنی اسفنج دریایی از لابه لای مرجان ها به شکل منقار عقاب درآمده و از همین رو به لاک پشت پوزه عقابی یا منقار کوتاه معروف است.

وجود لاک پشت های بزرگ دریایی و تخم گذاری آن ها در سواحل، از جذابیت های اکوتوریستی جزیره قشم محسوب می شود.

روستای شیب دراز در ۴۷ کیلومتری جنوب شهر قشم سال ها است که به محل تخم گذاری و تولد لاک پشت های پوزه عقابی تبدیل شده است و حمایت گروه های دوستدار محیط زیست در این روستا سبب حفظ و بقای این گونه مهم شده است. ماسه ای بودن ساحل، این منطقه سبب شده که هر ساله از هفته دوم اسفند تا هفته دوم اردیبهشت، لاک پشت های پوزه عقابی در شب و زمانی که آب دریا بالا است، به ساحل می آیند و تخم گذاری می کنند.

جزایر ناز: باید نازشان را بکشی!

جزایر ناز متشکل از دو جزیره کوچک صخره ای است که در ساحل جنوبی و بیست و دو کیلومتری جزیره قشم قرار گرفته است. بومیان منطقه به آن «دو جزیره دو کرده» می گویند. این جزایر ساحل ماسه ای ندارند و دیواره های صخره ای به ارتفاع پنج تا ده متری اطراف شان را فرا گرفته است.

هنگام جزر آب و زمانی که پسروری آب دریا کامل می شود، این جزایر با ایجاد باریکه ای از خشکی به ساحل قشم متصل می شود. زمان این اتفاق کوتاه است. عبور از دریا با پای پیاده یا خودرو شخصی مانند آرزویی است که در جزیره قشم هر روز محقق می شود.

علت نامگذاری این جزایر کوچک به نقل از مردم بومی این است که در زمان پیشروی آب دریا و مد این جزایر از قشم توسط آب های خلیج فارس جدا می شوند. به گونه ای که خلیج فارس باید ناز آنها را بکشد تا مجدداً به آغوش دریا بازگردند.

برخی نیز می گویند علت نامگذاری آن است که

این جزایر کوچک در پیوستن به جزیره قشم ناز می کنند یا به عبارتی قهر و نازی که این جزایر با جزیره قشم و خلیج فارس دارند سبب نامگذاری آنهاست.

تنگه چاهکوه: چاه آب مقدس

تنگه یا دره چاهکوه، پدیده ای شگفت انگیز ناشی از فرسایش سنگ های رسوبی زمین است که در شمال غربی جزیره قشم در روستای چاهو شرقی قرار دارد. این تنگه جزو ژئوپارک جهانی قشم به شمار می رود. دره چاهکوه در دل یک کوه سنگی یک پارچه قرار گرفته که به شکل ضربدر برش خورده است و طرح هایی که روی دیواره های این تنگه زیبا با اشکالی خیال انگیز به دست هنرمندی طبیعت خلق شده اند.

وجود حفره های متعدد در دل صخره های این دره باعث شده است تا هنگام بارندگی آب در آن ها جمع شود. در طول تاریخ مردمان منطقه با توجه به اهمیت آب شیرین برای بقا و با بهره مندی هوشمندانه از این حفره ها و ساخت کانالی باریک در طول دره اصلی آب این دره را برای استفاده به داخل چاهها انتقال داده اند به همین دلیل، این مکان شگفت انگیز نام چاهکوه به خود گرفته و برای مردمان محلی منطقه از تقدس بالایی برخوردار است.

دلفین های جزیره هنگام: دلفین های رقصان

تماشا و عکاسی از دلفین های باهوش در آب های بین جزیره قشم و جزیره هنگام و دیدن بازی مهیج آن ها در کنار قایق ها، شوروشوق و صفناپذیری به بازدیدکنندگان می دهد. عکاسی از دلفین های جزیره هنگام

در یک آکواریم طبیعی و بزرگ به وسعت خلیج فارس لذت دیگری دارد. با وجودی که هیچ کس نمی تواند زمان دقیقی را برای دیدن دلفین های رقصان مشخص کند؛ اما زمانی که هوا خنک و دریا صاف و آرام است؛ شانس بیشتری برای مشاهده ی دلفین ها وجود دارد.

غار نمکدان: غار سه مرد برهنه

در دامنه ی کوه مخروطی شکل نمکدان غارهایی به چشم می خورد که با قندیل های کریستال نمک و دیواره های بلورین آذین شده اند. این غار در ادبیات محلی به غار نمکدان یا غار کانی نیز معروف است. این غار که در سال ۱۹۹۸ به وسیله ی زمین شناسان جمهوری چک و با همکاری دانشگاه شیراز کشف شده،

با طول ۶،۴۰ متر، طولانی ترین غار نمکی جهان است. سقف پوشیده از قندیل های مرمین و بلورین در اشکال مختلف است.

دلیل نام گذاری غار سه مرد برهنه به این دلیل است که سه متخصص اهل جمهوری چک برای کشف و نقشه برداری وارد غار می شوند و در عمق غار به جایی می رسند که آب نمک غلیظ بود و راهی غیر از شنا برای رفتن به آن سمت غار نبود، این سه متخصص از آنجایی که می دانستند اگر با لباس وارد آب نمک شوند به دلیل جذب رسوبات نمک در لباس، سفت و سخت شدن لباس و چسبیدن به بدنشان قادر به راه رفتن نخواهند بود لذا پس برهنه شدند تا بتوانند برای کشف ادامه ی غار از آب نمک عبور کنند. به همین دلیل نام این غار را غار سه مرد برهنه گذاشتند.

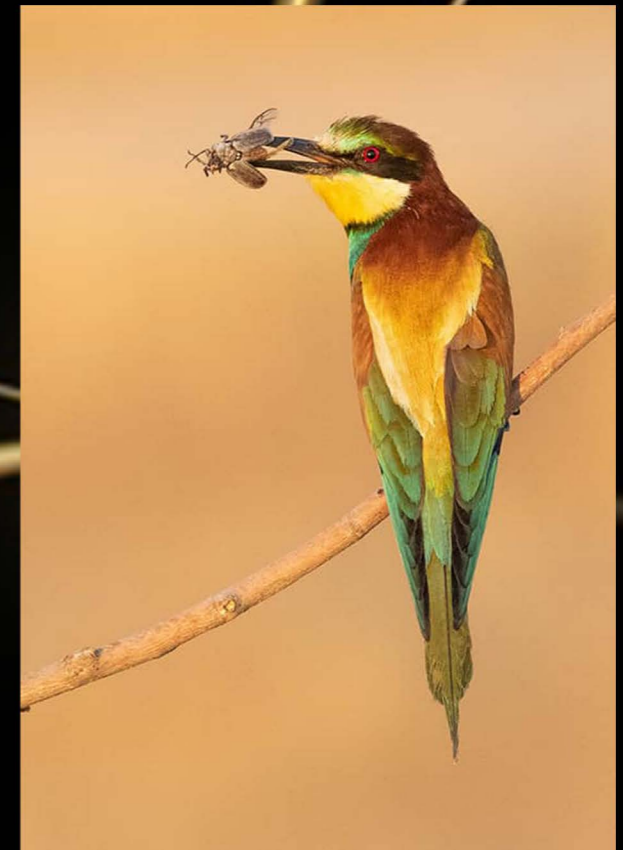
عکاس گردشگر امید فلاح

متولد کرج

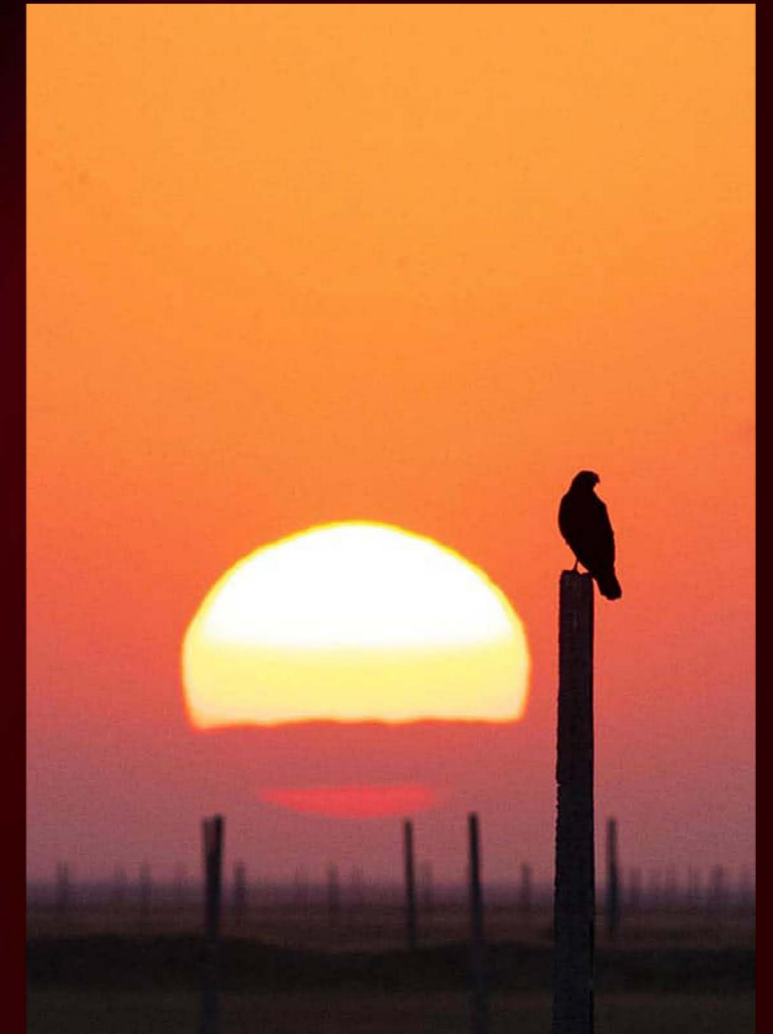
مدرک تحصیلی: کارشناسی حسابداری

علاقه مند به محیط زیست و از سال ۹۳ شروع فعالیت عکاسی حیات وحش را از تالاب صالحیه استان البرز آغاز نموده ام و از سال ۹۶ به عنوان راهنمای محلی (تورهای پرنده نگری) فعالیت خود را شروع کرده ام و در راستای ارتقا فرهنگ پرنده نگری و حفظ محیط زیست و توسعه اکو توریسم منطقه تلاش نموده ام و با پروژه SGP به عنوان مجری و تسهیلگر SGP برنامه های کوچک، تسهیلات محیط زیست جهانی، دفتر برنامه عمران سازمان ملل متحد همکاری داشتم

در بند

مسیری کوهستانی و زیبا چسبده به تهران

دکتر حمیده جعفری

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد تهران

اگر به کوهنوردی علاقه‌مند هستید، برای صعود به کوه‌های البرز مرکزی، به خصوص قله توچال، می‌توانید به دربند بروید.

در کنار مسیر کوهنوردی، جذابیت‌های دیگری همچون تله سیز دربند، طبیعت زیبا و همین‌طور کافه‌ها و رستوران‌های متعدد در گوشه و کنار این منطقه باعث شده است که یکی از پاتوق‌های اصلی تفریح در تهران باشد.

از محله‌های قدیمی دربند می‌توان به مرغ محله (مغ محله)، کلاغ پر، کنارمحله و سربند اشاره کرد؛ ضمن اینکه رودخانه دربند از وسط محله می‌گذرد و در سال ۱۳۶۶ نیز سیلی در این رودخانه به راه افتاد که به «سیل تجریش» یا «سیل دربند» معروف است و منجر به نابودی بازار تجریش شد.

از میدان دربند، مسیری به مسافت حدود ۲۵۰ متر پیش روی گردشگران قرار می‌گیرد که انواع و اقسام مغازه‌ها در همین محل فعالیت می‌کنند. در اینجا تمام مغازه‌ها و فروشنده خیابانی به فروش خوراکی‌های خوشمزه و هوس‌برانگیز از لواشک و ترشک تا باقالی پخته و لبو و... مشغول هستند؛ به‌طور کلی، دربند به‌خاطر همین خوراکی‌های خیابانی معروف شده است.

به هر طرف که سر بچرخانید، شاهد کافه، چایخانه و رستوران خواهید بود که اغلب مملو از مشتری هستند.

اگر به‌دنبال جایی برای استراحت هستید، فقط باید ۱۰ دقیقه پیاده‌روی کنید تا به محدوده‌ای سرسبز با جویباری طبیعی و تعدادی آبشار کوچک برسید.

در امتداد این جریان آب، سکوهایی با فرش و بالش قرار گرفته است که می‌توانید از چای، میان وعده و حتی قلیان لذت ببرید. اینجا محلی زیبا و بسیار آرامش‌بخش و دنیایی دور از هیاهوی تهران است.

شب‌های دربند نیز پرطرفدار و معروف است و بسیاری از افراد شب‌ها را برای گشت‌وگذار در آن انتخاب می‌کنند؛ به‌خصوص که کلیه کافه‌ها، رستوران‌ها و مغازه‌ها مملو از نور می‌شوند و جذابیت حضور در این منطقه دو چندان می‌شود.

تاریخچه محله دربند

قدمت دهکده دربند به ۲۰۰ سال قبل برمی‌گردد. به گفته مردم محلی اولین بار افرادی از طالقان به این منطقه کوچ کردند و خانواده تشکیل دادند و به این ترتیب، منطقه دربند را بنیان نهادند. موقعیت عالی دربند باعث شد بسیاری از افراد ثروتمند و پادشاهان اقامتگاه‌های ییلاقی خصوصی برای خود بسازند.

در دوره قاجار این منطقه مورد توجه بسیاری از شاهزادگانی بود که آن را برای سکونت خود انتخاب کرده بودند. این امر در عصر ناصرالدین شاه ادامه یافت و یک عمارت ناهارخوری به این ییلاق تفریحی اضافه شد. جالب اینکه به فرمان رضاشاه در زمین‌های دربند، مهمان‌خانه و تعدادی ویلا ساخته شد. مهمان‌خانه دربند نخستین اقامتگاه در ایران بود که مناسب پذیرایی از شخصیت‌های داخلی و خارجی بود و بعدها به هتل دیپلمات تغییر نام داد.

در ادامه، ساختمان شهرداری، اداره شهریارانی، پست و کارخانه برق نیز در این محله راه‌اندازی شدند. علاوه بر ایجاد پل بزرگی روی رودخانه این محل، تندیس کوهنورد نیز در میدان سربند نصب و در گذر زمان کاخ سعدآباد در این منطقه خوش آب‌وهوا ساخته شد.

دربند کجاست؟

دربند، از دهکده‌های قدیمی شمیران و از محله‌های شمال تهران است. خیابان دربند از میدان قدس (تجریش) در ارتفاع ۱,۶۰۰ متری از سطح دریا آغاز می‌شود و در میدان سربند در ارتفاع ۱,۸۰۰ متری از سطح دریا به پایان می‌رسد. برای رفتن به دربند، گزینه‌های مختلفی از ماشین شخصی تا اتوبوس و مترو و تاکسی پیش روی شما است.

در هر حالت باید ابتدا خود را به میدان تجریش برسانید که برای این منظور می‌توانید از خط مترو کهریزک تجریش، اتوبوس‌های بی‌آرتی راه‌آهن تجریش یا تاکسی‌های شهری استفاده کنید.

از میدان تجریش هم می‌توانید با کمک تاکسی‌های خطی راهی دربند شوید که شما را در میدان سربند پیاده می‌کنند.

در صورتی که با ماشین شخصی عازم دربند هستید، ابتدا به میدان تجریش و سپس خیابان دربند بروید. ماشین خود را در میدان سربند یا خیابان منتهی به آن پارک کنید و باقی مسیر را پیاده طی کنید.

نقشه دربند تهران

اکثر تهرانی‌ها با دربند و نحوه دسترسی به آن

آشنا هستند؛ اما اگر به هر دلیلی تا به حال به دربند نرفته‌اید یا از گردشگران سایر شهرهای ایران هستید، می‌توانید به‌راحتی دربند را در گوگل مپ جستجو کنید.

آدرس: استان تهران، شهر تهران، میدان تجریش، خیابان دربند، میدان سربند

میدان دربند

میدان اصلی دربند، سربند نام دارد که در خیابان دربند واقع شده است و از شمال به منطقه دربند، از جنوب به کاخ موزه سعدآباد و از شرق به محله باغ شاطر منتهی می‌شود. ویژگی مهم این میدان را می‌توان به مجسمه کوهنوردی دانست که بیش از ۵۰ سال است در این محل از بازدیدکنندگان استقبال می‌کند.

مجسمه دربند

تندیس کوهنورد واقع در میدان سربند محله دربند اثری از رضا لعل ریاحی، پیکرتراش و نقاش ایرانی است که در سال ۱۳۴۱ ساخته شد. حسن وجدان‌خوش، از کوهنوردان ایرانی، در سال ۱۳۳۷ ایده ساخت این مجسمه را مطرح کرد.

سرهنگ بیات که آن زمان ریاست مرکز آموزش کوهستانی ارتش را برعهده داشت، مقدمات ساخت آن را فراهم کرد و شهردار وقت تهران نیز هزینه آن به مبلغ ۱۰ هزار تومان را متقبل شد. جالب اینکه امیر شاه قدمی که گروهیان ارتش و مربی کوهنوردی و اسکی ایران بود، به‌عنوان مدل این مجسمه معرفی شد؛ علت این انتخاب به همکاری او در نجات سرنشینان یک فروند هواپیمای آمریکایی ساقط شده در ایران مربوط می‌شد که به پاس این کار ارزشمند، جان اف کندی، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، در سال ۱۳۴۰ به او مدال لیاقت داد.

مدل گچی مجسمه کوهنورد در سال ۱۳۳۸ در میدان سربند قرار گرفت، اما به‌دلیل بارندگی و سرمای زمستان، بخش‌هایی از مجسمه خرد شد. تا اینکه مجسمه سیمانی کوهنورد در سال ۱۳۴۱ آماده شد و هنوز در این میدان خودنمایی می‌کند. مجسمه سه متری دربند که سال‌های سال به تماشای رهگذران ایستاده است، نمادی از کوهنوردان ایرانی محسوب می‌شود.

جاهای دیدنی دربند

در منطقه دربند، امکانات تفریحی و جاهای دیدنی مختلفی وجود دارد که می‌توانند حسابی شما را سرگرم کنند و اوقات به‌یادماندنی را برایتان رقم بزنند.

پیاده روی و کوهنوردی

روزهای آخر هفته و تعطیلات، بهترین زمان برای گشت‌وگذار و پیاده‌روی در دربند به حساب می‌آید؛ مخصوصاً که گذر از میان انبوه سفره‌خانه‌ها و قهوه‌خانه‌ها و مغازه‌های رنگارنگ جذابیت زیادی دارد. در صورت تمایل می‌توانید با تله سیز به محل موردنظرتان بروید یا از طول مسیر و کنار رودخانه لذت ببرید.

مسیر دربند به قله توچال، از پرطرفدارترین مسیرهای کوهنوردی تهران به شمار می‌رود که علاقه‌مندان اغلب صبح خیلی زود راهی آن می‌شوند. مسیر دربند به قله توچال، از پرطرفدارترین مسیرهای کوهنوردی تهران محسوب می‌شود.

برای کوهنوردی در دربند هم می‌توانید از میدان سربند به سمت توچال حرکت کنید یا بخش ابتدایی مسیر را با استفاده از تله سیز ببمایید. در طول راه علاوه بر روستای پس‌قلعه، با آبشار دوقلو و پناهگاه شیرپلا مواجه خواهید شد که لذت این کوهنوردی را مضاعف می‌کنند. این پناهگاه بسیار مجهز است و امکان شب‌مانی در آن وجود دارد. کوهنوردان زیادی در این محل یا در ارتفاع بالاتر و در جان‌پناه امیری استراحت می‌کنند و سپس راهی قله توچال می‌شوند.

همچنین کوهستان‌های صخره‌ای دربند و مناطقی مانند بند یخچال از مکان‌های مناسب برای ورزش سنگ‌نوردی هستند و علاقه‌مندان و حرفه‌ای‌های این رشته می‌توانند از انجام ورزش موردعلاقه خود در این مکان نهایت لذت را ببرند.

آبشار دوقلو دربند

یکی از زیباترین آبشارهای شمیرانات، آبشار دو قلو است که در ارتفاع ۲,۷۰۰ متری از سطح دریا قرار دارد و کوهنوردان از آن برای رفع خستگی استفاده می‌کنند. آب این آبشار از ذوب شدن برف ارتفاعات البرز تامین می‌شود و دمای آب آن به حدی است که حتی در تابستان‌ها نمی‌توانید دست یا پای خود را برای مدت طولانی در آن نگه دارید.

این آبشار حدوداً ۲۰ متری در مسیر اصلی صعود به توچال و در نزدیکی پناهگاه شیرپلا قرار دارد و به‌علت اینکه آب آن هنگام ریزش دوشاخه می‌شود، به آبشار دوقلو معروف است.

تله سیز دربند

تله سیز از تفریح‌های مهیجی است که حدود

۵۰ سال پیش در منطقه دربند به راه افتاد و گزینه‌ای عالی برای گردشگرانی است که می‌خواهند خود را به ارتفاعات دربند برسانند. تله سیز شبیه به تله کابین است با این تفاوت که در آن از یک صندلی دو نفره استفاده شده و برخلاف تله‌کابین، اتاقی برای آن ساخته نشده است. مسیر ۶۰۰ متری تله سیز از میدان دربند شروع می‌شود و تا ارتفاعات کوه ادامه می‌یابد.

رستوران های دربند

از آنجا که دربند از جاهای دیدنی استان تهران در پایتخت است و روزانه افراد زیادی از آن دیدن می‌کنند، غذاخوری‌های متعددی را در خود جای داده است تا پذیرای این حجم زیاد از گردشگران باشند. دربند یکی از ۱۰ مقصد رستوران گردی برای اهالی پایتخت است که می‌توانند در محیط چشم‌نواز، با اشتهای مضاعف غذای خود را میل کنند. غذاهای خیابانی نیز طرفداران خاص خود را دارد که در دهکده‌های کوچک جگرکی و کبابی به فروش می‌رسند. اگر اهل رستوران‌گردی هستید، در ادامه تعدادی از رستوران‌های دربند را به شما معرفی می‌کنیم تا بتوانید یک وعده غذای باکیفیت و لذیذ نوش جان کنید.

بهترین زمان بازدید از دربند

دربند در همه فصل‌ها زیبا و مملو از گردشگر است و در هر زمانی جذابیت خود را دارد. با اینکه پنجشنبه‌ها، جمعه‌ها و ایام تعطیل، دربند بسیار شلوغ می‌شود؛ در سایر روزهای هفته هم می‌توانید به این محل بروید و از محیط خلوت‌تر و هوای خوش آن نهایت استفاده را ببرید. در فصول سرد سال، دربند برفی می‌شود؛ هرچند مسیر پیاده‌روی اغلب تمیز است و رستوران‌ها فعالیت می‌کنند و می‌توانید با آسودگی خاطر از مناظر برفی لذت ببرید.

خاطرات ۳ آزاده از روزهای «رمضان» در اسارت

اسارت رزمنده‌های ایرانی در بند رژیم بعث عراق در ماه رمضان ویژه‌تر می‌شد، در کنار سختی‌ها و مشکلاتی که سربازان عراقی برای اسرا به وجود می‌آوردند همدلی و ارتباط آن‌ها با معبود بیشتر می‌شد و این حال و هوا در ماه مبارک رمضان اردوگاه قاطع ۲ شمع محفل‌ها بود.

اسارت رزمنده‌های ایرانی در بند رژیم بعث عراق در ماه رمضان ویژه‌تر می‌شد، در کنار سختی‌ها و مشکلاتی که سربازان عراقی برای اسرا به وجود می‌آوردند همدلی و ارتباط آن‌ها با معبود بیشتر می‌شد و این حال و هوا در ماه مبارک رمضان اردوگاه قاطع ۲ شمع محفل‌ها بود.

استهلال ماه رمضان از روزنامه‌های عراقی

حمیدرضا قنبری:

ماه مبارک رمضان و روزه داری در «اردوگاه قاطع ۲» حال و هوای خودش را داشت، مبنای استهلال ما، روزنامه‌های عراقی بود. چاره دیگری هم نداشتیم، در اردوگاه الانبار غذای ۲ وعده افطار و سحر را بعد از ظهر یک ساعت قبل افطار می‌دادند.

تا غذاها را مسوولین غذای آن روز می‌آوردند، همه را برای افطار پتوییچ می‌کردیم و ابتدا، نماز مغرب و عشا را می‌خواندیم و سپس افطار می‌کردیم.

بعد از خوردن سحری نیز به جهت محدودیت آب و نبود آن در آسایشگاه نمی‌توانستیم

از رمضان. اینقدر برای این‌کار عجله داشتند که حتی صبر نکردند که روز عید فطر سپری شود و همان اول صبح بدون هیچ دلیل مشخص و یا حتی بهانه‌گیری‌ای آسایشگاه به آسایشگاه می‌گشتند و اذیت می‌کردند.

از بخت خوب ما یک گروهیان دوم بنام «عوض» که دانشجو بود و معمولاً همیشه یک کتاب دستش بود و کسی را نمی‌زد به ما برخورد. عوض سنی و آدمی مذهبی بود و خودش روزه می‌گرفت.

با یک کابل وارد شده و همه داخل آسایشگاه هفت به خط شدیم و دستور بشین برپا داد و با کابل به در و دیوارها می‌زد و داد و بیداد می‌کرد و مرتب می‌گفت ادامه بدید. ظاهراً دستور تنبیه عمومی از طرف فرمانده اردوگاه صادر شده بود و حتماً باید این کار انجام می‌شد.

آنقدر بشین برپا رفتیم که تمام عضلات پاهایمان گرفت و «عوض» مدام می‌خندید، ولی حتی یک کابل به کسی نزد. این هم عیدی یعنی‌ها در روز عید فطر به ما بود، اما مصیبت‌ها دوباره بعد از عید شروع شد.

اولین ماه رمضان اسارت

صادق مهماندوست:

در اولین ماه رمضان اسارت افسر عراقی به مسوولین آسایشگاه‌ها خبر داد که به دلیل مسلمان بودن رژیم بعث عراق اسرا اجازه دارند روزه بگیرند و سربازان نیز به همین مناسبت در نیمه شب درب آسایشگاه‌ها را باز می‌کنند تا اینکه نمایندگان اسرا که مسوول گرفتن غذا هستند بیرون آمده و غذای سحری بچه‌ها را بگیرند (البته پس از کم کردن یک وعده غذایی) و این خبر باعث خوشحالی بچه‌ها شد چون امکان انجام این فریضه در اسارت به وجود آمده بود.

دل‌رحمی سرباز عراقی در ماه رمضان

رحمان سلطانی:

یک سال بچه‌ها ماه رمضان نسبتاً آرامی را پشت سر گذاشتند. دل‌بعثی‌ها لک زده بود برای یک تنبیه دسته‌جمعی و برگرداندن اوضاع به قبل

فرازی از زندگی خادم الرضا مهندس علی اصغر سالاری پدر جاده ولایت (قسمت اول)

فرازی از زندگی خادم الرضا مهندس علی اصغر سالاری پدر جاده ولایت در گفتگو با خبرنگار آسان سفر نیوز

از مسیر سبز تا جاده ولایت
در اسفند ماه سال ۱۴۰۰ هستیم. قرار است میزبان میهمانی باشیم که به قول خودش یک روستا زاده است و به آن افتخار می‌کند، آرزوی درس خواندن بوده است و تنها فردی است که در خانواده‌اش تحصیل می‌کند. وی از فراز و نشیب‌های زیادی در زندگی عبور کرده است و عشق و ارادتش به علی ابن موسی الرضا (ع) را چراغ راه زندگیش میدانند و این چراغ همچنان برایش روشن است.

فرازی از زندگی خادم الرضا مهندس علی اصغر سالاری پدر جاده ولایت در گفتگو با خبرنگار آسان سفر نیوز

از مسیر سبز تا جاده ولایت
در اسفند ماه سال ۱۴۰۰ هستیم. قرار است میزبان میهمانی باشیم که به قول خودش یک روستا زاده است و به آن افتخار می‌کند، آرزوی درس خواندن بوده است و تنها فردی است که در خانواده‌اش تحصیل می‌کند. وی از فراز و نشیب‌های زیادی در زندگی عبور کرده است و عشق و ارادتش به علی ابن موسی الرضا (ع) را چراغ راه زندگیش میدانند و این چراغ همچنان برایش روشن است.

طعم شیرین یک روایت
این طور شروع شد: پله‌های زندگی گاهی آدم‌هایی را سر راهت قرار میدهد که بوی زندگی می‌دهند. اولش یک در چوبی بود که به رویم باز شد. داخل اتاق یک سه پایه با دوربین و پارچه سبز آویزان شده از دیوار و یک صندلی خالی بود. از اتاق بغلی صدای خنده می‌آمد. داخل اتاق که شد ظاهری میانسال و مهربان داشت. پای صحبت‌هایش که نشستیم بوی جوانی وتر و تازگی را میداد. طعم حرف‌هایش شیرین و روایتش از عشق بود.

بیوگرافی
علی اصغر سالاری متولد ۱۳۲۳ از روستای نخودک مشهد است. وی فارغ التحصیل از دانشگاه هنرهای عالی تهران (دانشگاه علم و

پلی تکنیک تهران کسانی که دودپلم داشتند را بدون کنکور می‌پذیرفت. و من در کنار کار کردن دیپلم ریاضی را هم گرفتم. اینجا کمی مکث می‌کند و نفسی تازه می‌کند و با همان لحن با صلابتش می‌گوید: از آنجایی که برای مخارج زندگی مشکل داشتم از رفتن به دانشگاه پلی تکنیک انصراف دادم و در اولین دوره شبانه هنر سرای عالی به به سال ۱۳۴۵ ادامه تحصیل دادم. روزها کار می‌کردم و شبها درس می‌خواندم تا اینکه در سال ۱۳۴۹ لیسانس مهندسی عمران را گرفتم.

ازدواج

ماجرایش به ازدواجش می‌رسد و با خوشحالی می‌گوید: همسر من از نعمت‌های بزرگ زندگی بود و شعری را با شادی که در لحنش است می‌خواند: مرا هم‌رهی داد نیکو خصال / که در سخت و سست سفر بی مثال / به همراه او این سفر نوش بود / غم و رنج عالم فراموش بود. ۵۰ سال در کنار همسرش زندگی می‌کند.

خاطره‌های از مشکل مالی و برخورد همسرش می‌گوید: خانواده همسر من از سر شناسی های مشهد بودند. بعد از ازدواج دوره سربازی را در سبزوار و در آبادانی و مسکن آن زمان گذراندم. از آنجایی که حقوق دریافتیم کفاف زندگی را نمی‌داد. ناچار بودم کار اضافی در یکی از سازمانها انجام دهم در این ارتباط یکی از همکاران گفت که خانواده همسرت سرشناس هستند، کافیسست که فقط سفارشت را بکنند. من هم به نظرم فکر بدی نیامد و آن را با همسرم مطرح کردم ولی او چنان کوبنده جوابم را داد و چیزی را گفت که آن قدر بزرگ بود که مسیر مرا تغییر داد یادم است گفت: تو امروز یک سرباز هستی و مهندسی تازه کار اما ده سال دیگر مهندس کار کشته خواهی شد. پس خودت کارت را انجام بده که فردا اطرافیان من منتی بر سرت نگذارند. او درست گفت و من از آن روز هیچ وقت زیر بار منت هیچ کس نرفتم و با تلاش و عنایت امام رضا (ع) به اینجا رسیدم.

آرزویم درس خواندن بود
هیچ وقت آرزوی داشتن یک برج نداشتم، اما دوست داشتم درس بخوانم این را سالاری می‌گوید و ادامه میدهد: در خانواده ای روستایی در روستای نخودک مشهد جایی که شیخ حسنعلی اصفهانی زندگی می‌کرد متولد شدم و قرآن را در مکتب زنده یاد حسن علی نخودکی فرا گرفتم. در خانواده‌ام هیچ کس به غیر از سواد قرآنی سواد دیگری نداشت و من تنها کسی بودم که درس خواندم.

پیوند امام رضایی
در سال ۱۳۴۲ دیپلمش را از هنرستان صنعتی مشهد می‌گیرد. در مورد پیوند امام رضایی‌اش می‌گوید: بعد از دیپلم با معرفی مدیر هنرستان به دلیل آنکه شاگرد ممتاز بودم به مسجد گوهرشاد معرفی شدم و تا سال ۱۳۴۵ بازسازی گنبد مقصوره گوهرشاد مشغول به کار شدم. در ادامه می‌گوید: بعد از آن تصمیم به ادامه تحصیل گرفتم. در آن زمان دانشگاه

گردشگری زیارت

گردشگری مقاومت

جهان گردی (قسمت پنجم)

سوئیس

معصومه بینایی باشی

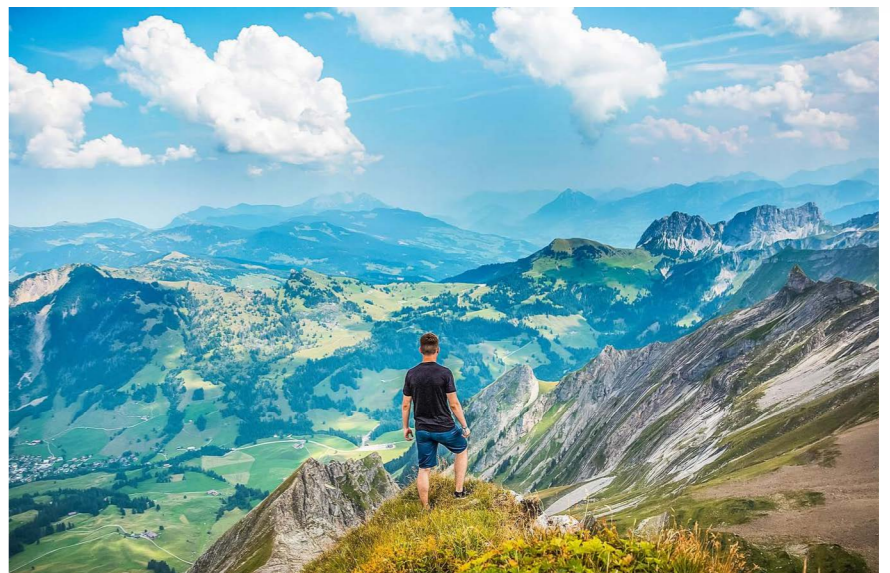
گردشگر و زبان شناس

با آنکه بخش اعظم منطقه را رشته کوه آلپ اشغال می‌کند، اما اکثر جمعیت ۸,۵ میلیون نفره سوئیس بیشتر در فلات متمرکز شده‌اند. بزرگترین شهرها و مراکز اقتصادی سوئیس در قسمت فلات آن واقع شده‌اند.

از جمله زوریخ، بازل و ژنو. جالب است بدانید در این شهرها دفاتر مختلف سازمانهای بین‌المللی، از جمله ستاد مرکزی فیفا، دومین دفتر بزرگ سازمان ملل و ساختمان اصلی بانک تسویه حساب‌های بین‌المللی، قرار دارد. پایتخت سوئیس شهر برن است و قطب‌های اقتصادی این کشور دو شهر ژنو و زوریخ هستند.

سوئیس یکی از کشورهای پرتوسعه انسانی در جهان است و درآمد سرانه در این کشور با ۸۰۰۰۰ دلار برای هر نفر از بالاترین‌ها در جهان است.

این کشور دارای سابقه طولانی بی‌طرفی در مناسبات جهانی است، به طوری که از سال ۱۸۱۵ تاکنون وارد هیچ جنگی نشده‌است.

سوئیس مقر بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی چون صلیب سرخ و سازمان تجارت جهانی است. یکی از دو دفتر اروپایی سازمان ملل نیز در این کشور و در شهر ژنو قرار دارد.

اقتصاد

سوئیس یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان است که عضو اتحادیه اروپا نیست ولی عضو انجمن تجارت آزاد اروپا (EFTA) است.

در سال ۱۹۹۹ میلادی سوئیس با اتحادیه اروپا قرارداد بست و عضو EFTA گردید. به موجب این قرارداد، داد و ستد بین کشورهای عضو اتحادیه با سوئیس آسان‌تر گشت. بانکداری در سوئیس یکی از مهم‌ترین بخش‌های این کشور محسوب می‌شود و شرکت‌های بیمه سهم زیادی در اقتصاد آن دارند.

فرهنگ و مردم شناسی

جمعیت کشور سوئیس بالغ بر هفت و نیم میلیون نفر است. ۶۲/۸٪ از این جمعیت زبان آلمانی زبان اول‌شان محسوب می‌گردد که این زبان در قسمت‌های شمالی و مرکزی زبان اول است. ۲۲/۹٪ زبان فرانسوی زبان اول‌شان است که اکثراً در غرب این کشور زندگی می‌کنند.

۸/۲٪ به زبان ایتالیایی سخن می‌گویند که غالباً در جنوب سوئیس ساکن هستند و تنها حدود نیم درصد از آن‌ها به زبان رومانس صحبت می‌کنند که در قسمت جنوب شرقی این کشور هستند.

مردم سوئیس فروتن و بسیار قانون مدار هستند و این مردمان به میراث غنی و بزرگ قوم خود افتخار می‌کنند و به همین دلیل

فرهنگ بومی و هنرهای مرتبط به آن بسیار زنده بوده و مورد استفاده قرار گرفته و می‌گیرد با توجه به اینکه مردم سوئیس به سه زبان آلمانی، فرانسوی و ایتالیایی صحبت می‌کنند تأثیرات این سه کشور را در فرهنگ و سنت‌های سوئیس می‌توان به خوبی حس کرد.

مردم سوئیس به خاطر محافظه کاری و قانون مداری شهرت عام و خاص دارند، وقت شناسی و صداقت از ارزش‌های مهم این کشور محسوب می‌شود و از بازدید کنندگان سوئیس نیز انتظار دارند که این قوانین را رعایت کنند.

شاید برایتان جالب باشد بدانید که یکی از بالاترین نرخ‌های امید به زندگی در جهان متعلق به این کشور است و نرخ متوسط مرگ و میر برای مردان، هشتاد سال و زنان هشتاد و چهار سال برآورد شده است.

اهالی این کشور خیلی اهل بیرون رفتن و گشت و گذار نیستند و کمتر به شرکت در رویدادهای عمومی علاقه نشان می‌دهند، مردانگی در زمینه رقابت و کسب موفقیت از دیگر ارزش‌های مهم این کشور بشمار می‌رود. کودکان را به مستقل بودن تشویق و ترغیب می‌کنند و به آن‌ها آموزش می‌دهند که با دوچرخه و به تنهایی به مدرسه بروند.

پوشاک سنتی سوئیس هنوز هم در برخی موارد خاص در بین مرد ها و زنان سنتی پوشیده می‌شود، زنان یک بلوز آستین بلند، دامن، پیشبند ابریشمی، زیر پیراهنی و جوراب شلواری می‌پوشیدند و مردان نیز پیراهن سفید و شلوارک به تن می‌کنند.

در حدود ۲۲٪ جمعیت سوئیس را مهاجران تشکیل می‌دهند که اکثراً به خاطر شغل راهی این کشور می‌شوند.

دین اکثر مردم این کشور مسیحیت است. ۴۳٪ از آنان کاتولیک ۳۵٪ آن‌ها پروتستان و ۲٪ آن‌ها ارتدوکس هستند. ۴٪ مردم نیز

مسلمان هستند.

مابقی پیرو دین‌های دیگر یا بدون دین هستند. با دربرگرفتن ۴,۳٪ جمعیت سوئیس پس از مسیحیت اسلام دومین دین غالب کشور سوئیس به‌شمار می‌رود.

مسلمانان در تمامی شهرهای سوئیس پراکنده‌اند. مراکز مراسم مذهبی مسلمانان به حدود ۹۰ مرکز می‌رسد.

سوئیس را با شکلات، پنیر، سیستم بانکداری، ساعت‌سازی و کوهستان‌هایش می‌شناسند. شکلات‌سازی در سوئیس از قرن ۱۸ میلادی شروع شد، اما در اواخر قرن ۱۹ به شهرت جهانی رسید که دلیل آن دستیابی به صنعت و اختراعاتی در زمینه معتدل‌سازی و شکل‌دهی شکلات بود که منجر به بالا رفتن کیفیت آن شد. همچنین ابتکار ساخت شکلات شیری توسط دانیل پیتز از این اقدامات بود.

روستای زایگان

دکتر سید اکبر امیرموسوی
کارشناس و پژوهشگر

جارجود، دارای پوشش گیاهی متنوع و سرسبزی می باشد که بسیاری از این پوشش های گیاهی برای مصارف درمانی و دارویی به کار می روند. آب و هوای مناسب و هم چنین رودخانه پر آب جارجود زمینه فعالیت کشاورزی را مهیا کرده است از این رو عمده مردم این منطقه دارای باغستان های میوه هستند و در فصل تابستان به برداشت میوه های تابستانی اعم از سیب، گیلاس و... می پردازند.

مناطق شمالی استان تهران به خصوص نواحی شمال شرقی و شمال غربی به علت مجاورت با رشته کوه البرز از آب و هوای دلپذیری برخوردار می باشد. این محدوده به نسبت دارای آب و هوای خنک و سردسیری است که از مناطق ییلاقی تهران محسوب می شود. روستای زایگان نیز در این حوالی قرار گرفته است در ادامه به طور مفصل به معرفی روستای زایگان می پردازیم.

روستای زایگان کجاست

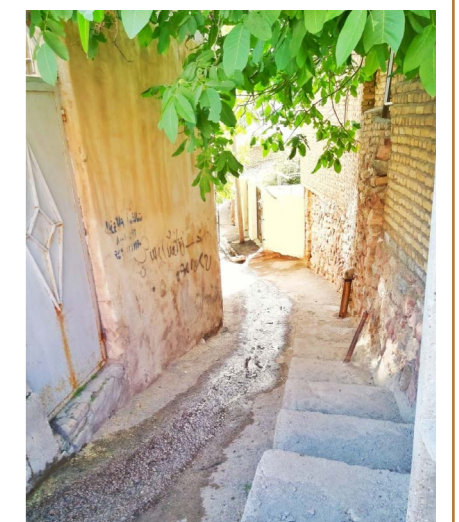
بخش شمالی استان تهران با نام شمیرانات شناخته شده است که شمیرانات از دو ناحیه لواسانات و رودبارقصران تشکیل می شود. سه شهر فشم(اوشان یا میگون)، شمشک و تجریش در بخش رودبارقصران قرار گرفته اند.

از روستاهای رودبارقصران می توان به زایگان، روته، گرمابدر، لالان، آبنیک، آهار، ایگل و امامه اشاره کرد.

روستای زایگان با نام های زاگون، زاگن، و زاگان نیز به کار می رود که در میان چهار روستای گرمابدر، آبنیک، لالان و روته قرار گرفته است.

این روستای زیبا به نگین رودبارقصران مشهور است.

روستای زایگان به علت داشتن شرایط جوی مناسب و هم چنین رودخانه های پرآب

فاصله زایگان از روستاهای اطراف

همان طور که اشاره کردیم روستای زایگان در میان چهار روستا واقع شده است در اینجا مسافت میان تک تک روستا ها را با زایگان ذکر می کنیم:

1. فاصله روستای زایگان تا روستای لالان(لالون) حدودا 3 کیلومتر است و لالان در جهت شمال روستای زایگان واقع شده است.
2. فاصله زایگان تا آبنیک 3000 متر است و آبنیک در موقعیت شمال غربی زایگان واقع شده است.
3. مسافت میان زایگان و گرمابدر حدودا 5 کیلومتر است و گرمابدر در شمال غربی این روستا واقع شده است.
4. روستای روته هم در شرق زایگان در فاصله 6 کیلومتری واقع شده است.
5. در انتهای به فاصله فشم تا زایگان اشاره می کنیم که این فاصله حدودا 6 کیلومتر است.

راه های دسترسی به روستای زایگان

حتما راه ها و مسیرهای گوناگونی برای رفتن به یک مکان وجود دارد ولی معمولا همه افراد به دنبال مسیری هستند که آن ها را در کوتاه ترین زمان به مقصد برساند علاوه بر آن نیز از امکانات استراحت گاهی درمیان مسیر برخوردار باشد تا سفر خسته کننده ای نباشد.

در اینجا بهترین و شناخته شده ترین مسیر رفتن به روستای زایگان را به شما معرفی

می کنیم: اگر از استان تهران قصد سفر به زایگان را دارید؛ از جهت شرق تهران وارد جاده اوشان- فشم شوید و در امتداد رودخانه جارجود به حرکت خود ادامه دهید تا به میدان امام خمینی برسید.

از این میدان، مسیر خود را به سمت جاده زایگان تغییر دهید بعد از پیمودن 8 کیلومتر به مقصد خود خواهید رسید.

اگر بخواهید به طور تقریبی مدت زمان سفر خود را تخمین بزنید باید بگوییم با در نظر گرفتن اتوبان شهید بابایی به عنوان مبدا، 30 الی 45 دقیقه زمان لازم جهت پیمودن مسیر لازم است.

آب و هوای روستای زایگان

زمانی که نام روستا می آید همه ما به یاد مکان آرام و خوش آب و هوا به دور از هیاهو می افتیم روستای زایگان نیز از این قاعده مستثنی نیست.

این روستا به علت قرار گرفتن در کوهپایه، در فصل تابستان دارای آب و هوای خنک و دلپذیری می باشد؛ از این رو، هجوم جمعیت در فصل تابستان به سمت این روستا بسیار بیشتر از سایر فصول سال است تا علاوه بر بهره مندی از آب و هوای مناسب، بتوانند مدتی را از ترافیک و هیاهو ها و دغدغه های زندگی شهر نشینی در امان بمانند.

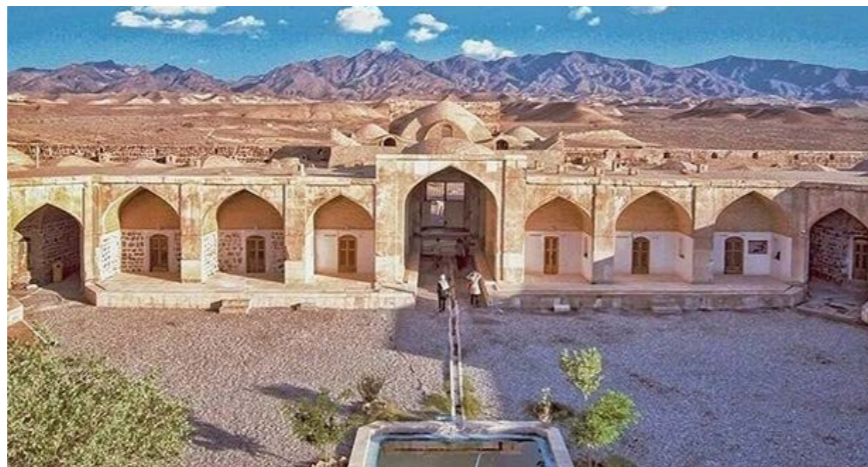

اما این روستا در فصل های پاییز و زمستان از آب و هوای بسیار سردی برخوردار است و گردشگران کمتری را به خود جذب می کند.

اگرچه درختان رنگارنگ پاییزی و زمین های پوشیده از برف نیز جذابیت های خاص خود را دارد.

تفریحات روستای زایگان شمیرانات

از تفریحات روستای زایگان میتوان به گشت و گذار در میان جنگل ها و باغ های این روستا

سمنان گردی (قسمت پنجم)

شهرستان گرمسار

معصومه کریمی

کارشناس ارشد پژوهش هنر

سنگ فرش می باشد در ۶۵ کیلومتری جنوب این شهر واقع شده است. این مجموعه که در میان راه تاریخی اصفهان، ساری واقع شده است، در بین سال های ۱۰۲۸-۱۰۲۵ هجری قمری در زمان شاه عباس صفوی ساخته شده و از زمان احداث تا به امروز مورد توجه ایران گردان و جهان گردان بوده است که در زیر به شرح مختصر هر یک از بناها پرداخته می شود:

کاروانسرای قصر بهرام

این کاروانسرا از مهم ترین بناهای مجموعه سیاه کوه می باشد که با پلان مستطیل شکل در امتداد شرقی و غربی ساخته شده است. مصالح عمده به کار رفته در ساخت این بنا سنگ و در بخش هایی آجر می باشد. دو دروازه جنوبی و شمالی تنها راه ورود و خروج کاروانسرا بوده و چهار برج در چهار گوشه و دو برج در وسط دو ضلع شرقی و غربی، دفاع از این بنای عظیم سنگی را میسر می ساخته اند.

کاروانسرای عین الرشید

این کاروانسرا در دو کیلومتری جنوب غربی کاروانسرای قصر بهرام قرار داشته و در مسیر راه تاریخی سفیدآب سیاه کوه قرار دارد. مصالح به کار رفته در دیوارها و سقف، عمدتا آجر می باشد که با دقت فوق العاده ای در کنار هم پیچیده شده است. این کاروانسرا هم اکنون در دهه ۸۰ هجری شمسی بازسازی شده است.

اشاره کرد که در فصل تابستان گزینه بسیار مناسبی می باشد و عمده گردشگران بدین منظور به این روستا سفر می کنند.

هم چنین بازدید از رودخانه جارجود که از این منطقه عبور می کند نیز گزینه دیگر پیش روی مسافران است.

در صورتی که در زمستان به این روستا سفر کنید، از پیست اسکی های دست ساز مردم بومی نیز برخوردار خواهید شد.

تاسیسات آبی مجموعه

تأمین و انتقال آب آشامیدنی در مجموعه در مجموعه بناهای سیاه کوه از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده است. آب آشامیدنی کاروانسرای عین الرشید از چشمه ای در نزدیکی آن تأمین می شده است که از آن جا وارد آب انبار شده و مورد استفاده قرار می گرفته است ولی آب کاروانسرای قصه بهرام از چشمه ای به نام چشمه شاه تأمین و توسط کانال سنگی به طرف حرم سرا سرازیر شده و وارد حوض ضلع جنوبی بیرون حرم سرا شده و پس از گذشتن از حوض داخل حرم سرا به سمت کاروانسرای قصر بهرام حرکت می کرده است که بخش عمده ای از کانال حوض و آب انبار کاروانسرا موجود می باشد.

جاده سنگ فرش ابریشم

در امتداد مسیر شاه راه اصفهان - ساری، کاروانیان بعد از گذشتن از کاروانسرای قصر بهرام به باتلاق ها و نمک زارهای جنوب گرمسار برخورد می نمودند که با احداث جاده سنگ فرش به طول ۳۵ کیلومتر و عرض ۵ متر کاروانیان با سهولت و سرعت بیشتر خود را به منازل بعدی می رساندند. این جاده هم چنان پابرجا و استوار در دل کویر به امید دیدار دوباره جهان گردان و ایران گردان نشسته است.

کیش گردی (قسمت چهارم)

قمارخانه ی کیش در طاغوت

سحر توسلی
نویسنده و عکاس

چشم نواز بی شک یکی از ماندگارترین آثار میراث فرهنگی ایران عزیزمان به شمار می‌رود و کاربری‌هایی چون استودیو بازی‌های فوق مدرن، کافی‌شاپ با تراس اختصاصی رو به دریا، رستوران با دید ۳۶۰ درجه به دریا و جزیره و کافه کتاب و کافی‌نت برای آن تعریف شد.

هتل شایان

هتل شایان که این روزها به نام هتل پارس شایان هم شناخته می‌شود، تاریخچه‌ای حدوداً 50 ساله در این جزیره مهم ایران دارد.

در جریان تبدیل جزیره کیش، به لوکس‌ترین جزیره ایران و تفریحگاه زمستانی ایرانیان و ساکنین حوزه خلیج فارس، هتل شایان در سال ۱۳۵۴ به عنوان اولین هتل مدرن این جزیره افتتاح شد.

این هتل در زمینی به مساحت ۵۵۰۰۰ مترمربع با ۱۹۳ اتاق، توانست شهرت زیادی را در دنیا و در زمان خودش بدست بیاورد.

این هتل از آن موقعیت مکانی خوبی برخوردار است و روبروی اسکله تفریحی واقع شده و به دلیل مجاورت با دریا دارای چشم انداز بسیار زیبایی است.

این هتل ۵ ستاره از جمله مهم‌ترین‌های ساحلی ایران است که دارای ۱۹۱ باب واحد اقامتی در قالب اتاق، سوئیت و ویلاهای مختلف است.

برخی از اتاق‌ها و سوئیت‌های هتل شایان در ساختمان اصلی و ۴ طبقه هتل واقع شده‌اند و شامل اتاق‌ها و سوئیت‌های دو تخته، سه تخته و چهار تخته دوبلکس روبه دریا و رو به جزیره هستند.

خارج از ساختمان اصلی هتل و در فاصله اندکی از آن، سوئیت‌ها و ویلاهای ساحلی لوکس هتل شایان قرار دارند.

این سوئیت‌ها و ویلاها که نزدیک به ساحل دریا هستند دارای ظرفیت‌های دو نفره، چهار نفره و شش نفره هستند.

اتاق خواب و نشیمن مجزا از ویژگی‌های این سوئیت‌ها و ویلاها به شمار می‌آید.

سوئیت های دوبلکس:

این سوئیت های هتل شایان کیش بسیار زیبا و شیک هستند که در طبقه چهارم هتل جای گرفته اند.

این سوئیت ها به صورت دو طبقه می باشند و شامل دو تخت جدا از هم در طبقه همکف و یک تخت دبل در نیم طبقه بالا می شود. مساحت این اتاق ها بیش از ۱۵ متر می باشد. این سوئیت ها نیز مانند اتاق های دو تخته برخی رو به دریا و برخی رو به جزیره قرار گرفته اند و تعدادی از آن ها هم چشم اندازی از محوطه باغی دارند.

سوئیت های کابانا

سوئیت های ساحلی:

سوئیت های ساحلی همان سوئیت های کابانا هستند که در محوطه بیرونی و با فاصله بسیار کمی از دریا قرار گرفته اند.

این ویژگی باعث جذاب تر شدن و خاص بودن این سوئیت ها در بین بقیه اتاق های هتل شایان شده است.

از لحاظ ظرفیتی، سوئیت های کابانا از اتاق های ۲ تخته، ۳ تخته و ۴ تخته تشکیل می شود.

هرکدام از آنها متراژی حدود ۳۵ متر مربع دارند. همچنین فاصله سوئیت های کابانا با لابی هتل حدود ۵۰ متر و تا ساحل دریای نیلگون ۱۵۰ متر فاصله دارد.

شلگرد نامیده می شود. در دو سوی رودخانه شلگرد سنگ نگاره هایی با تصاویر زیبا از حیوانات و انسان به چشم می خورد. شلگرد روستایی است با جمعیت کم، خانه هایی که در امتداد رودخانه بصورت نامنظم ایجاد شده است.

شاهکارهای کنده کاری شده توسط انسان های اولیه در برابر عوامل فرسایش مقاوم بوده، چرا که بیشتر بر روی سنگ های گرانیتی خلق شده اند و تا حال حاضر باقی مانده اند.

برای مشاهده این آثار تمدنی کهن از شلگرد به سمت روستای پرنواز با دو کیلومتر فاصله و از آنجا به روستای گورید با سه کیلومتر فاصله طول رودخانه را ادامه دهید و از زیبایی های آن لذت ببرید.

سنگ نگاره ها و هنرهای محیطی در اطراف مشهد

سید ابراهیم فتاح الحسینی
نویسنده

سنگ نگاره ها نحوه امرار معاش بشر اولیه و شیوه زندگی وی را به نمایش می گذارد.

در اطراف مشهد و در شهرهای طرهبه و شاندیز و در روستاهای پیرامونی مشهد مانند شلگرد، پرنواز و گورید و .... سنگ نگاره های فراوانی با نقش های متعدد وجود دارد که متأسفانه سازمان های مربوطه کمتر به فکر حفاظت آنها هستند.

یکی از این روستاها که در 7 کیلومتری جنوب غرب مشهد و در مسیر خلیج و مغان قرار دارد

ابزارهای سنگی مکشوفه در دشت مشهد در حاشیه کشف رود که ۸۰۰ هزار سال تا یک میلیون سال قدمت دارند و فعلا در موزه ملی ایران نگهداری می شوند، بیانگر سابقه سکونت و جمعیت پذیری دشت مشهد در گذشته های دور است. وجود سنگ نگاره های فراوان در دره ها و روستاهای اطراف مشهد که تعداد آنها به بیش از سی مورد می رسد نشانگر اهمیت تاریخی این منطقه در دوران پیش از تاریخ است.

مهم ترین این سنگ نگاره ها عبارتند از:

سنگ نگاره های شلگرد، پرنواز، گورید، کلاته زیری، ازغد، دهبار، نوچاه، دیزدر، گراخک، چشمه عسل، کمر مقبولا، شتر سنگ و .... در بین نقوش سنگ نگاره ها تصاویر بز کوهی بیشتر از هر نقشی به چشم می خورد، چون تعداد و پراکنش آن از دیگر حیوانات بیشتر بوده است.

کسانی که دوستدار طبیعت هستند و از جاذبه های گردشگری و دیدن آثار باستانی لذت می برند حتما با پدیده ای به نام سنگ نگاره ها آشنا هستند.

کنده کاری ها و تصاویری از حیوانات مختلف، به ویژه بز کوهی، شتر دو کوهانه، شیر، پلنگ و .... تصاویری از انسان در حالات مختلف. این

همکاری رسمی
بدون نیاز به حضور
با صدور کارت خبرنگاری
فقط از طریق سایت پایگاه

جذب خبرنگار در سراسر کشور